

Test przykładowy

Zadanie 1. Zmienna **Wynik** w pliku **Z1.txt** podaje wyniki odpowiedzi na pytanie: Jak oceniasz sytuację materialną swojej rodziny? Dane pochodzą z 1994 roku. Odpowiedzi zakodowano w następujący sposób: 1 – bardzo dobra, 2 - przeciętna, 3 - zła, 4 - fatalna. Rozkład odpowiedzi dla dziewcząt urodzonych w 1980 roku przedstawia tabela:

(A)	Ocena sytuacji materialnej	% odpowiedzi	(B)	Ocena sytuacji materialnej	Liczebność
	bardzo dobra	14,09		bardzo dobra	83
	przeciętna	79,08		przeciętna	450
	zła	6,68		zła	35
(C)	fatalna	0,15	(D)	fatalna	1
	Ocena sytuacji materialnej	% odpowiedzi		Ocena sytuacji materialnej	Liczebność
	bardzo dobra	8,55		bardzo dobra	11
	przeciętna	81,20		przeciętna	95
	zła	9,40		zła	10
	fatalna	0,85		fatalna	1

Zadanie 2. Niech $\mathbf{X} = (X_1, X_2, \dots, X_n)'$ będzie próbą prostą z populacji o rozkładzie opisanym funkcją gęstości f_θ , gdzie $\theta \in \Theta$ jest parametrem. Wtedy funkcja wiarygodności wyraża się wzorem:

- (A) $L(\theta; \mathbf{x}) = \sum_{i=1}^n f_\theta(x_i)$
 (B) $L(\theta; \mathbf{x}) = \prod_{i=1}^n f_\theta(x_i)$
 (C) $L(\mathbf{x}; \theta) = \sum_{i=1}^n f_\theta(x_i)$
 (D) $L(\mathbf{x}; \theta) = \prod_{i=1}^n f_\theta(x_i)$

Zadanie 3. Porównywano długości czasów świecenia dwóch typów żarówek (w h). Wyniki zawarto w pliku **Z3.RData**. Na poziomie istotności 0,05 zweryfikowano hipotezę zerową, że wartości przeciętne czasów świecenia żarówek tych typów nie różnią się istotnie (przyjmując założenia o normalności rozkładów badanej cechy i jednorodności wariancji). Prawdziwe jest stwierdzenie:

- (A) wartość statystyki testowej wynosi $-0,1461$, p-wartość wynosi $0,8866$,
 (B) p-wartość wynosi $0,8833$, zatem odrzucamy hipotezę zerową,
 (C) p-wartość wynosi $0,8833$, zatem nie ma podstaw do odrzucenia hipotezy zerowej,
 (D) p-wartość wynosi $0,8866$, zatem przyjmujemy hipotezę zerową.

Zadanie 4. W teorii weryfikacji hipotez statystycznych:

- (A) jeżeli p-wartość jest większa od wartości statystyki testowej, to nie ma podstaw do odrzucenia hipotezy zerowej,
 (B) jeżeli p-wartość jest mniejsza od poziomu istotności testu, to odrzucamy hipotezę zerową,
 (C) p-wartość jest największym poziomem istotności testu, przy którym odrzucamy hipotezę zerową,
 (D) jeżeli p-wartość jest większa od wartości krytycznej, to nie ma podstaw do odrzucenia hipotezy zerowej.

Zadanie 5. Dane w pliku **Z5.RData** opisują 5 cech fizycznych 12 minerałów z grupy kryształów jednoosiowych. Podzielono analizowane obiekty na cztery skupienia. Zastosowano metodę hierarchiczną przyjmując jako miarę niepodobieństwa obiektów odległość euklidesową oraz jako metodę aglomeracji metodę średnich połączeń. Skupienia składają się z elementów:

(A)	Skupienie 1:	1, 2, 5, 11	(B)	Skupienie 1:	1, 3, 5, 11
	Skupienie 2:	3		Skupienie 2:	2
	Skupienie 3:	8, 9, 10, 12		Skupienie 3:	8, 9, 10, 12
	Skupienie 4:	4, 6, 7		Skupienie 4:	4, 6, 7
(C)	Skupienie 1:	1, 5, 11	(D)	Skupienie 1:	1, 5, 11
	Skupienie 2:	2		Skupienie 2:	2
	Skupienie 3:	8, 9, 10, 12		Skupienie 3:	3, 8, 9, 10, 12
	Skupienie 4:	3, 4, 6, 7		Skupienie 4:	4, 6, 7

Zadanie 6. Badano zależność pomiędzy miesięcznymi dochodami w rodzinie w przeliczeniu na jedną osobę, a miesięczną wartością wydatków konsumpcyjnych w rodzinie w przeliczeniu na jedną osobę. Wyniki zawarto w pliku **Z6.RData**. Przyjęto liniowy model zależności pomiędzy badanymi dochodami i wydatkami. Następnie oszacowano współczynniki prostej regresji oraz wyznaczono prognozowaną miesięczną wartość wydatków konsumpcyjnych w rodzinie w przeliczeniu na jedną osobę, przy miesięcznym dochodzie równym 350 złotych na jedną osobę. 95% przedział ufności dla tej prognozy ma postać:

.....

Zadanie 7. Napisz funkcję realizującą test istotności dla wariancji w modelu normalnym. Zwracany wynik ma być klasy **htest**. **Wskazówka:** Hipoteza zerowa ma postać $H_0 : \sigma^2 = \sigma_0^2$. Statystyka testowa

$$T = \frac{nS^2}{\sigma_0^2}$$

ma przy prawdziwości hipotezy H_0 rozkład $\chi^2(n-1)$, gdzie n jest liczbą obserwacji a

$$S^2 = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X})^2$$

wariancją z próby. Hipotezy alternatywne wraz z odpowiadającymi im obszarami krytycznymi zostały podane w Tabeli 1, gdzie $\alpha \in (0, 1)$ jest zadany poziom istotności.

Hipoteza alternatywna	Obszar krytyczny
$H_1 : \sigma^2 > \sigma_0^2$	$B = \{\mathbf{x} : T(\mathbf{x}) \geq \chi^2(1 - \alpha, n - 1)\}$
$H_1 : \sigma^2 < \sigma_0^2$	$B = \{\mathbf{x} : T(\mathbf{x}) \leq \chi^2(\alpha, n - 1)\}$
$H_1 : \sigma^2 \neq \sigma_0^2$	$B = \{\mathbf{x} : T(\mathbf{x}) \geq \chi^2(1 - \alpha/2, n - 1) \text{ lub } T(\mathbf{x}) \leq \chi^2(\alpha/2, n - 1)\}$

TABLICA 1. Test istotności dla wariancji w modelu normalnym.

Zadanie 8. W pliku **Z8.RData** zawarto dane z roku 2010, dotyczące ochrony środowiska (emisja zanieczyszczeń, odprowadzanie ścieków, itp.) dla 16 województw. Wykorzystując zebrane dane, przeprowadzono analizę składowych głównych. Dwie pierwsze składowe główne wyjaśniają:

.....% zmienności układu

Odpowiedzi:

1. (C)
2. (B)
3. (C)
4. (B)
5. (D)
6. (211,5352; 334,1937)
7. –
8. 91,2%